

บทที่ 1

บทนำและวัตถุประสงค์

มูลนิธิโครงการหลวงได้ส่งเสริมการปลูกองุ่นให้แก่เกษตรกรบนพื้นที่สูงเพื่อเป็นพืชสร้างรายได้ เนื่องจากสามารถให้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีและให้ผลตอบแทนที่ดีบนพื้นที่สูงซึ่งมีพื้นที่อยู่อย่างจำกัด โดย ในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกองุ่น 124 ราย พื้นที่ปลูกรวม 68 ไร่ มีปริมาณผลผลิตที่ จำหน่ายผ่านมูลนิธิโครงการหลวงรวม 21,430 กิโลกรัม มูลค่า 3,411,449 บาท (ฝ่ายพัฒนา มูลนิธิโครงการหลวง, 2550) โดยผลิตผลอีกส่วนหนึ่งมีการจำหน่ายในพื้นที่ที่เป็นแหล่งปลูกปัจจุบัน พันธุ์องุ่นที่เป็นพันธุ์ส่งเสริมหลัก คือ พันธุ์ Beauty seedless ซึ่งเป็นองุ่นไม่มีเมล็ด ลักษณะ ผลกลม ผิวผลสีดำ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของผล ประมาณ 1.2 เซนติเมตร เปลือกผลหนา ปริมาณของแข็ง ที่ละลายน้ำได้ต้องมากกว่า 15.0 องศาบริกซ์ขึ้นไป

ในการจำหน่ายผลิตผลองุ่นของมูลนิธิโครงการหลวงนั้น จะจำหน่ายในรูปแบบการจำหน่ายปลีก โดยเริ่มจากการเก็บเกี่ยวโดยจะตัดข้อผลทั้งข้อ ทำการตัดแต่งข้อผล ทำความสะอาดข้อผลด้วยฟู่กัน และ คัดคุณภาพตามชั้นมาตรฐาน จากนั้นบรรจุผลิตผลในถาดโฟมโดยให้น้ำหนักรวม 500 กรัมต่อถาด หุ้ม ด้วยฟิล์มยืดและบรรจุกล่องเพื่อส่งจำหน่ายต่อไป (มูลนิธิโครงการหลวงและสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง, 2554) อย่างไรก็ตามพบว่าต้นทุนของกล่องบรรจุภัณฑ์ สำหรับองุ่นที่ใช้ในปัจจุบันนั้นมีต้นทุนการผลิตค่อนข้าง สูง ประกอบกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตต้องขอยืมให้ได้ น้ำหนักตามมาตรฐานของการบรรจุองุ่นของ โครงการหลวง ทำให้ผลิตผลองุ่นมีราคาจำหน่ายปลีกที่สูงด้วยเช่นกันและยังไม่มีการศึกษาสมบัติของ ภาชนะบรรจุที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น ความยากง่ายในการบรรจุ ความดึงดูดลูกค้า อายุการวางจำหน่าย การสูญเสียของผลผลิต เป็นต้น ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมบัติของบรรจุภัณฑ์องุ่น โครงการหลวงที่ใช้ในปัจจุบันและออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่สำหรับการวางจำหน่ายองุ่นโครงการหลวง โดยเน้นการใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่มีต้นทุนต่ำและมีสมบัติที่ดีกว่าหรือเท่ากับภาชนะบรรจุองุ่นโครงการ-หลวงที่ใช้ในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตผลองุ่นของโครงการหลวงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมบัติของบรรจุภัณฑ์องุ่นโครงการหลวงที่ใช้ในปัจจุบัน
2. เพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่สำหรับการวางจำหน่ายขององุ่นโครงการหลวงโดยเน้นการใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ที่มีสมบัติที่ดีกว่าในแง่ของการลดการสูญเสียและยืดอายุการวางจำหน่ายเมื่อเปรียบเทียบกับภาชนะบรรจุองุ่นโครงการหลวงที่ใช้ในปัจจุบัน โดยมีต้นทุนที่เหมาะสม
3. เพื่อออกแบบฉลากหรือบรรจุภัณฑ์เพื่อการส่งเสริมการขาย

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสมบัติของบรรจุภัณฑ์องุ่นโครงการหลวงที่ใช้ในปัจจุบันเปรียบเทียบกับบรรจุภัณฑ์องุ่นที่มีในท้องตลาด
2. การพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ในการจำหน่ายปลีกผลิตผลองุ่นพันธุ์ Beauty Seedless ที่มีต้นทุนต่ำและมีคุณสมบัติเท่ากับหรือดีกว่าบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบัน

3. การศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติบรรจุภัณฑ์ของโครงการหลวงที่ใช้ในปัจจุบันกับบรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบใหม่ ประกอบด้วย ความยากง่ายในการบรรจุ ความดึงดูดลูกค้า อายุการวางจำหน่าย และการสูญเสียของผลผลิต
4. การออกแบบบรรจุภัณฑ์/ฉลากสินค้า ของโครงการหลวงเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย ผลิตผลของโครงการหลวง

